

Zespół Szkół

im. Konstytucji 3 Maja

ul. Mierosławskiego 10, 14-200 Iława

☎ (089) 648-20-61 – centrala

☎ (089) 644-83-59 – dyrektor

fax (089)644-83-67

E – mail zsilawa@poczta.onet.pl

www.zs-ilawa.pl

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

ZESPOŁU SZKÓŁ IM. KONSTYTUCJI 3 MAJA W IŁAWIE

Na rok szkolny 2017/2018

Uchwalono na zebraniu Rady Rodziców
w dniu 28.09.2017

Zaopiniowano pozytywnie przez Radę Pedagogiczną
w dniu 31.08.2017

Spis treści

- 1. Podstawa prawna**
- 2. Wizja Szkoły**
- 3. Działalność wychowawcza i profilaktyczna szkoły**
- 4. Diagnoza sytuacji wychowawczej Zespołu Szkół**
- 5. Cele Programu**
- 6. Sylwetka absolwenta**
- 7. Adresaci i realizatorzy Programu**
- 8. Ewaluacja Programu**
- 9. Postanowienia końcowe**
- 10. Załączniki**
  - 10.1 Cele Programu i wynikające z nich zadania**
  - 10.2 Propozycje treści do realizacji w ramach Programu na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasy**
  - 10.3 Wykaz uroczystości, wydarzeń, imprez szkolnych oraz innych działań w ramach celów i zadań Programu na rok szkolny 2017/2018**
  - 10.4 Wykaz kółek zainteresowań**
  - 10.5 Procedury działań w sytuacjach kryzysowych**

1. Podstawa prawna

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Iławie powstał w oparciu o:

a)

- Ustawę o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 roku, (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943);
- Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 roku w sprawie podstawy programowej – wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół;
- Rozporządzenie MEN z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania, kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych;
- Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. (Dz.U. z dn. 2015 Poz. 1249) w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii;
- Ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59) oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r., poz. 356);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci

i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym;

- Rozporządzenie MEN z dnia 09 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;

- Ustawa z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

- Szkolny Zestaw Programów Nauczania;

- Statut Zespołu Szkół Zespołu Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Iławie.

b)

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2017/2018:

1. Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego.
2. Podniesienie jakości edukacji matematycznej, przyrodniczej i informatycznej.
3. Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych.
4. Wprowadzanie doradztwa zawodowego do szkół i placówek.
5. Wzmacnianie wychowawczej roli szkoły.
6. Podnoszenie jakości edukacji włączającej w szkołach i placówkach systemu oświaty.

c)

Priorytety Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty w roku szkolnym 2017/2018:

1. Kształtowanie u uczniów postawy patriotycznej i obywatelskiej w procesie nauczania i wychowania.
2. Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę.
3. Promowanie idei wolontariatu i wartości prospołecznych wśród młodzieży szkolnej.
4. Wzmocnienie roli rodziców w planowaniu i realizacji zadań statutowych szkoły

2. Wizja Szkoły

Nasza placówka jest szkołą, w której:

- uczniowie rzetelnie i systematycznie zdobywają wiedzę, rozwijając talenty i zdolności na miarę swoich możliwości,
- dbamy o wychowanie w duchu wartości, poprzez uczenie szacunku do ludzi, historii, tradycji i kultury oraz zachowań proekologicznych,
- udzielamy pomocy i wsparcia uczniom, w rozwiązywaniu problemów, w tym: edukacyjnych, rodzinnych, osobistych, zdrowotnych,
- panuje życzliwa i bezpieczna atmosfera, oparta na wzajemnym szacunku, współpracy oraz dialogu rodziców/opiekunów, nauczycieli, uczniów oraz pracowników szkoły.

3. Działalność wychowawcza i profilaktyczna szkoły

- założenia ogólne

„Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży”.

Kierując się powyższą definicją wychowania program wychowawczo-profilaktyczny obejmuje:

- 1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów
- 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o

przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Głównym celem działalności szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości, miłości ojczyzny, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami i przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, emocjonalnym, fizycznym, duchowym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest również przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych oraz troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, a także nauczycieli i rodziców. Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- 2) **emocjonalnej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, nabycia umiejętności identyfikowania emocji i konstruktywnego ich wyrażania
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- 4) **duchowej**– ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.
- 5) **intelektualnej** -ukierunkowanej na zdobycie wiedzy na temat otaczającego świata i swobodnego poruszania się w nim, korzystania z technologii informacyjnej.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie jest jedną z najważniejszych wartości w życiu;
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów;
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów;
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, leków, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, leków i nowych substancji psychoaktywnych;
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

4. Diagnoza sytuacji wychowawczej

W Zespole Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Iławie uczy się 749 uczniów w 29 klasach. Dziewcząt jest 391, a chłopców 358. Młodzieży dojeżdżającej 500 osób. Młodzież pochodzi z Iławy oraz z okolicznych wsi i miasteczek.

Z obserwacji uczniów, rozmów z nauczycielami, rodzicami/opiekunami, pracodawcami, analizy dokumentacji szkolnej (dzienników lekcyjnych, dokumentacji pedagoga szkolnego, ankiet wśród rodziców/opiekunów, nauczycieli i uczniów) wynika że, **głównymi problemami w szkole są:**

- niska frekwencja na lekcjach oraz brak motywacji do nauki i rozwoju intelektualnego,
- niewystarczająca współpraca z rodzicami/opiekunami, którzy w większości nie kontaktują się ze szkołą z własnej inicjatywy, bądź brakuje im umiejętności wychowawczych,
- podejmowanie przez uczniów zachowań ryzykownych (wagary, środki psychoaktywne w tym: alkohol, dopalacze, marihuana; przedwczesna inicjacja seksualna, a w konsekwencji nieplanowane ciążę),
- nieprzestrzeganie zasad dobrego wychowania, kultury słowa i odpowiedniego ubioru. Problemem są również wulgaryzmy na lekcjach,
- korzystanie z urządzeń multimedialnych podczas lekcji oraz cyberprzemoc.

5. Cele Programu

Na podstawie przedstawionej wyżej analizy sytuacji wychowawczej i profilaktycznej w Zespole Szkół im. Konstytucji 3 maja w Iławie przyjęto następujące cele Programu :

1. Przygotowanie uczniów do samodzielności oraz rozwijanie w nich potrzeb edukacyjnych i zdolności na miarę indywidualnych możliwości. *(sfera intelektualna i społeczna ucznia).*
2. Wyposażenie uczniów w umiejętności samodzielnego dokonywania właściwych wyborów dotyczących zdrowia psychicznego i fizycznego. *(sfera fizyczna i emocjonalna ucznia).*
3. Kształtowanie w młodzieży poczucia szacunku do narodowej tradycji, w tym symboli, oraz kultury materialnej i duchowej, a także rozwijanie kultury osobistej i kultury słowa. *(sfera duchowa i moralna ucznia).*
4. Zachęcenie rodziców/opiekunów do współpracy w procesie wychowania i edukacji ich dzieci. *(sfera intelektualna, społeczna, moralna, duchowa, fizyczna)*
5. Doskonalenie działań dydaktycznych oraz wychowawczych nauczycieli, wobec uczniów oraz ich rodziców/opiekunów. *(sfera intelektualna, emocjonalna, moralna, fizyczna)*

6. Sylwetka absolwenta

Absolwenci Zespołu Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Iławie:

- posiadają umiejętności posługiwania się nabytą wiedzą i potrafią ją wykorzystać w praktyce,
- mają potrzebę dalszej edukacji i rozwoju zawodowego,
- są odpowiedzialni za swoje wybory i decyzje życiowe,
- potrafią podporządkować się określonym zasadom, normom i wartościom życia społecznego,

- sytuacje konfliktowe rozwiązują w atmosferze szacunku, poszanowania i dialogu,
- szanują tradycje i wartości narodowe, a także są otwarci i tolerancyjni wobec innych kultur, wyznań, tradycji.

7. Adresaci i realizatorzy programu

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny skierowany jest do trzech grup:

- uczniów,
- rodziców/opiekunów,
- nauczycieli.

Odpowiedzialni za jego realizację są wychowawcy oddziałów, nauczyciele przedmiotów, pedagog szkoły, nauczyciele biblioteki oraz dyrekcja szkoły. Rodzice/opiekunowie współtworzą, współdziałają i wspierają realizację Programu.

Realizacja przedstawionych wyżej celów Programu zakłada rozwój uczniów:

- w sferze społecznej,
- w sferze fizycznej,
- w sferze duchowej i moralnej,
- w sferze intelektualnej
- w sferze emocjonalnej.

Działania skierowane do uczniów

- zapoznanie z obowiązującymi w Szkole regulaminami/procedurami/ zasadami/ obowiązkami, a także prawami wynikającymi ze Statutu Szkoły, WZO i Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, podczas godzin do dyspozycji wychowawcy klasy, na apelach szkolnych, materiałach informacyjnych, stronie internetowej szkoły,
- aktywny udział młodzieży w życiu szkoły, w tym: akademiach, świętach narodowych, imprezach lokalnych i szkolnych w ramach budowania poczucia przynależności do społeczności szkolnej, szacunku dla kultury, języka, tradycji i zdrowego stylu życia.

Działania skierowane do rodziców/opiekunów uczniów

- monitorowanie potrzeb i oczekiwań rodziców wobec działań szkoły i Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, poprzez rozmowy i konsultacje indywidualne, ankiety,
- psychoedukacyjne spotkania na tematy wychowawcze w tym: radzenia sobie w sytuacjach trudnych wychowawczo, nowych mediów oraz środków psychoaktywnych z udziałem pedagoga szkolnego i zaproszonych specjalistów

Działania skierowane do nauczycieli

- pogłębianie i rozwijanie umiejętności pracy dydaktyczno-wychowawczej , w tym: dotyczących działań profilaktycznych oraz rozwijania empatii, poprzez samokształcenie, udział w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych,
- rozmowy i konsultacje indywidualne, udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych,
- monitorowanie potrzeb i oczekiwań nauczycieli wobec zmian w Programie Profilaktyczno-Wychowawczym.

Działania pedagoga szkolnego wobec uczniów / nauczycieli / rodziców /opiekunów

- swoimi kompetencjami i warsztatem służy pomocą,
- udziela porad i konsultacji.

8. Ewaluacja Programu

Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest dokumentem, który może ulegać zmianom. Wpływ na jego treść mają potrzeby uczniów i rodziców/opiekunów, a także zmieniająca się rzeczywistość szkolna i środowiska lokalnego. Bieżące uwagi każdy z rodziców/opiekunów, nauczycieli i uczniów może zgłaszać do dyrektora szkoły.

Odpowiedź na pytanie:

Czy realizacja Programu wpłynęła na kształtowanie postaw uczniów zgodnie z założeniami Programu Wychowawczo-Profilaktycznego uzyskamy, poprzez:

- monitorowanie i obserwację zachowań adresatów i realizatorów Programu,
- analizę dokumentacji szkolnej,
- rozmowy,
- ankiety.

Okresowego podsumowania realizacji działań w ramach Programu dokonują wychowawcy klas na radach klasyfikacyjnych, m.in. na ich podstawie rocznego podsumowania dokonuje Zespół ds. Ewaluacji Programu powołany przez dyrektora szkoły. Przedstawia on raport dotyczący realizacji i skuteczności podejmowanych oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych Dyrektorowi Szkoły, Radzie Pedagogicznej, Radzie Rodziców, Samorządowi Uczniowskiemu.

9. Postanowienia końcowe dla Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły jest tworzony przez wszystkich nauczycieli i konsultowany oraz aprobowany przez rodziców. Założenia programu zostały przedstawione Radzie Rodziców i Samorządowi Uczniowskiemu oraz zaakceptowane przez Radę Pedagogiczną.

Weryfikacja i ewaluacja jest dokonywana na koniec każdego roku szkolnego. Uchwalenie Programu na kolejny rok szkolny oraz zmiany w nim dokonywane są z początkiem każdego roku szkolnego. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny wchodzi w życie z chwilą uchwalenia.

10. Załączniki

10.1 Cele Programu i wynikające z nich zadania

Program realizowany jest podczas całego roku szkolnego, dla wszystkich uczniów Szkoły.

Za jego realizację odpowiedzialni są **wychowawcy klas, nauczyciele i pracownicy szkoły oraz rodzice/opiekunowie.**

Działania w sferze intelektualnej i społecznej

Lp.	Cel	Zadania
1.	Przygotowanie uczniów do samodzielności oraz rozwijanie w nich potrzeb edukacyjnych, zdolności na miarę indywidualnych możliwości	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowy i zajęcia edukacyjne kształtujące odpowiedzialność za siebie i innych, podkreślające znaczenie edukacji w życiu, • aktywizacja uczniów w życiu klasy, społeczności szkoły i w środowisku lokalnym.in. poprzez wolontariat, • sprawdzanie obecności na każdej lekcji, comiesięczna analiza frekwencji klas, konsekwentne rozliczanie opuszczonych przez ucznia godzin lekcyjnych, • wzmacnianie pozytywnych zmian w zachowaniu – chwalenie, nagradzanie, • zwiększenie motywacji do nauki i obecności na lekcjach poprzez stosowanie metod aktywizujących w nauczaniu i rozbudzanie ambicji własnych ucznia, • rozpoznanie możliwości edukacyjnych uczniów i dostosowywanie do nich wymagań, • obowiązkowe zajęcia integracyjne dla kl. I do końca września (uczniowie, wychowawca, pedagog) • zajęcia z psychologiem kl. I dotyczące metod uczenia się • zajęcia z doradcą zawodowym dla kl. I Branżowej Szkoły I stopnia oraz klas kończących ZSZ i Technikum.

Działania w sferze fizycznej i emocjonalnej

2.	Wyposażenie uczniów w umiejętności samodzielnego dokonywania właściwych wyborów zdrowia fizycznego i psychicznego	<ul style="list-style-type: none"> • propagowanie zdrowego stylu życia poprzez wskazywanie sposobów umiejętnego zagospodarowania i spędzania czasu wolnego, • propagowanie stylu życia wolnego od używek (papierosy, alkohol, leki, dopalacze, środki psychoaktywne, Internet, sex, fonoholizm) • umiejętność radzenia sobie z presją, budowanie poczucia własnej wartości, nauka odmawiania i niepoddawania się naciskowi grupy, umiejętności asertywne, • poszerzanie wiedzy uczniów dotyczącej higieny zdrowia psychicznego i fizycznego, w tym: radzenia sobie ze stresem, • rozwijanie umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji, uczuć, doskonalenie umiejętności kierowania nimi oraz rozwijanie empatii, • wskazywanie sposobów radzenia sobie z własnymi problemami – także poprzez szukanie pomocy u osób zaufanych i specjalistów, • zajęcia dla kl. II ze specjalistami z dziedziny profilaktyki i uzależnień –przedstawianie mechanizmów uzależnień, ich skutków i możliwości pomocy, • indywidualna pomoc uczniom szczególnie narażonym i eksperymentującym
----	--	--

Działania w sferze duchowej i moralnej ucznia

3.	<p>Kształtowanie w młodzieży poczucia szacunku do narodowej tradycji, w tym symboli, oraz kultury materialnej i duchowej,</p> <p>a także rozwijanie kultury osobistej i kultury słowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • udział młodzieży w uroczystościach szkolnych, w tym związanych z obchodami rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja • udział młodzieży w uroczystościach szkolnych i lokalnych związanych ze świętami państwowymi, w tym obchodami Dnia Niepodległości, • utrwalanie poszanowania tradycji i symboli narodowych, • wyrabianie tolerancji dla wartościowych form odmienności (światopoglądowej, religijnej, kulturowej) i indywidualności, • kształtowanie umiejętności współdziałania i przestrzegania norm oraz wartości współżycia w grupie społecznej, • podniesienie znajomości i przestrzegania zasad dobrego zachowania – „savoir-vivre”, kultury słowa.
-----------	---	---

Działania w sferze intelektualnej, społecznej, emocjonalnej, moralnej i fizycznej

4.	<p>Zachęcenie rodziców/opiekunów do współpracy w procesie wychowania i edukacji ich dzieci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podnoszenie wiedzy wychowawczej rodziców/opiekunów nt. rozwoju i potrzeb nastolatka poprzez systematyczne organizowanie spotkań ze specjalistami, zachęcanie do udziału w nich • przekazywanie rodzicom/opiekunom informacji także o pozytywnych postępach w nauce, zachowaniu, relacjach społecznych i sukcesach ich dzieci • współpraca szkoły z rodziną – monitorowanie absencji uczniów, • zwiększenie częstotliwości kontaktu z domem ucznia sprawiającego problemy wychowawcze i opuszczającego zajęcia lekcyjne, • ujednoczenie dokumentacji kontaktów z rodzicami • przekazanie rodzicom/opiekunom na pierwszym spotkaniu kalendarza roku szkolnego
-----------	---	--

Działania w sferze intelektualnej, społecznej, emocjonalnej, moralnej i fizycznej

5.	Doskonalenie działań dydaktycznych oraz wychowawczych nauczycieli, wobec uczniów oraz ich rodziców/opiekunów	<ul style="list-style-type: none"> • samokształcenie i udział w szkoleniach, dotyczących doskonalenia i poznawania nowych metod pracy wychowawczej, profilaktycznej i dydaktycznej, w tym: metod aktywizujących; • samokształcenie i udział w szkoleniach, dotyczących doskonalenia i poznawania nowych metod pracy związanych z dostosowaniem wymagań dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, • samokształcenie i udział w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych dotyczących:<ul style="list-style-type: none"> - kontaktów z rodzicami/opiekunami, - psychofizycznego rozwoju nastolatka i jego potrzeb - znaczenia mocnych stron w pracy wychowawczej, profilaktycznej i dydaktycznej
-----------	---	---

10.2 Propozycje treści do realizacji w ramach Programu na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasy

A. Jak budować więzi między ludźmi? Dlaczego to jest ważne w życiu?

Przykładowe tematy lekcji do realizacji

1. Ja i grupa - moje miejsce w klasie.
2. Konformizm a indywidualność; akceptacja - czy za wszelką cenę?
3. Nasze zachowanie - a normy i zasady w klasie.
4. Jak zbudować dobre relacje z rodzicami?

B. Autorytet - co go tworzy, kiedy go posiadamy?

Przykładowe tematy lekcji do realizacji:

1. Jakie osoby są znaczące w moim życiu? Dlaczego?
2. Czy ja mogę być autorytetem?

C. Uzależnienia – jeden mechanizm i metoda pomocy; mity i prawda o tytoniu, alkoholu, Internecie, lekach, sexie.

Przykładowe tematy lekcji do realizacji

1. Skutki "brania" (zmiany zachowań w sferze psychicznej, fizycznej, emocjonalnej, szkolnej, rodzinnej).Konsekwencje prawne.
2. Co zamiast? Alternatywa. Czas wolny - różne formy aktywności (możliwość realizowania swoich zainteresowań).
3. Za i przeciw Internetowi.
4. Odpowiedzialność za zdrowie własne i innych (AIDS, higiena, ubiór, odżywianie, sex).

D. Przemoc. Sprawca, świadek, ofiara. Rodzaje przemocy.

Przykładowe tematy lekcji do realizacji

1. Co to są emocje? Uczymy się rozumieć uczucia własne i innych.
2. Jak radzić sobie ze złością i agresją - własną i innych?

3. Przemoc w naszej klasie i szkole w tym różne formy przemocy-gorąca, zimna: słowna, czynna, psychiczna, cyberprzemoc.

F. Jakim jestem człowiekiem- moje mocne i słabe strony; Jak widzą mnie inni.

Przykładowe tematy lekcji do realizacji

1. Samoocena -budowanie pozytywnego wizerunku.
2. Tradycje w mojej rodzinie, w szkole, w państwie.

G. Radzenie sobie w sytuacjach trudnych, umiejętność świadomego wyboru. Poznanie technik decyzyjnych.

Przykładowe tematy lekcji do realizacji

1. Konflikty – różne sposoby rozwiązywania.
2. Presja i psychomanipulacja – Internet.
3. Jak radzić sobie ze stresem? Mam prawo odmówić - sztuka odmawiania.

*Pomoce i źródła znajdują się u pedagoga szkolnego i w bibliotece szkolnej-
poradniki, scenariusze zajęć, kasety video, płyty dvd.*

- 10.3 Wykaz uroczystości, wydarzeń, imprez szkolnych
oraz innych działań w ramach celów i zadań
Programu na rok szkolny 2017/2018**
- 10.4 Wykaz kółek zainteresowań**
- 10.5 Procedury działań w sytuacjach kryzysowych**